

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

העותרים

1. חה"כ משה ארבל
 2. מפלגת ש"ס – התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה
- העותרים 1 ו-2 ע"י ב"כ עו"ד ישראל באך, עו"ד אליעזר רודין ועו"ד תום דורון

נגד

המשיבים

1. עיריית עפולה
 2. מרכזים לקהילה ולהתחדשות שכונות עפולה בע"מ
- המשיבות 1 ו-2 ע"י ב"כ עו"ד איתי קידר

3. היועץ המשפטי לממשלה
- ע"י ב"כ עו"ד עידית אונגר עמית

4. נגה שרון

5. שדולת הנשים בישראל

המשיבות 4 ו-5 ע"י ב"כ עו"ד חגי קלעי

ידיד בית המשפט

- פורום קהלת
- ע"י ב"כ עו"ד מאיר בוכניק ועו"ד מוריה אלימלך

פסק דין

רקע עובדתי:

- 1
- 2
- 3 ביום 31.7.19 פורסם לציבור הרחב דבר קיומה של הופעה של הזמר החרדי מוטי שטיינמץ, אשר אמור
- 4 להתקיים ביום 14.8.19 באמפיתאטרון שבפארק הציבורי בעיר עפולה.
- 5
- 6 במסגרת הפרסום בעיתונות, צוין כי בפארק העירוני בעפולה יתקיים המופע בהפרדה מגדרית, וכי
- 7 המופע המוזיקלי מיועד גם לתושבי הסביבה.
- 8
- 9 משאותו פרסום, כך נטען, כלל סמלילים של עיריית עפולה, פנתה המשיבה מס' 5 (להלן: "שדולת
- 10 הנשים") לעירייה, וטענה כי המצב המשפטי אוסר על קיומם של אירועים בהפרדה מגדרית במרחב
- 11 הציבורי.
- 12
- 13 משלא התקבלה תשובה המניחה את דעתה של שדולת הנשים, פנתה האחרונה ביום 8.8.19 בעתירה
- 14 מנהלית, מלווה בבקשה לצו ביניים, במסגרתה נטען כי קיום המופע בהפרדה מגדרית אינו חוקי, ובתוך
- 15 כך, נתבקש צו שיאסור על המשיבות מס' 1 ו-2 (להלן: "עיריית עפולה" ו"המרכזים לקהילה
- 16 ולהתחדשות שכונות עפולה") לקיים את המופע בהפרדה מגדרית, משום שהדבר נוגד את הוראות
- 17 חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וכן פוגע פגיעה אסורה בזכות לשוויון, בניגוד לחוק איסור הפליה

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1 **במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק**
2 **איסור הפליה").**

3
4 בהחלטה שניתנה באותה עתירה (להלן: "העתירה הראשונה") ביום הגשתה, קבע כב' השופט קולה
5 כי הואיל ומדובר באירוע המתוכנן להתקיים ביום 14.8.19, אין מקום ליתן צו ביניים במעמד צד אחד.
6 בנסיבות אלה, נקבע דיון במעמד הצדדים ליום 11.8.19 בפני כב' השופט התורן.

7
8 בתאריך 10.8.19 הוגשה הודעה מטעם המשיבות שם (עיריית עפולה והמרכזים לקהילה ולהתחדשות
9 שכונות עפולה), בגדרה הודיעה העירייה כי תשומת לב הופנתה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה,
10 המקובלת עליהן, ולפיכך, הורתה העירייה להסיר מהפרסומים לאירוע את נושא ההפרדה המגדרית,
11 וכן הודיעה כי לא תהיה הפרדה מגדרית יזומה מטעמה ולא תהיה הכוונת קהל אקטיבית להפרדה.

12
13 בהחלטת כב' השופט יונתן אברהם מאותו יום, התבקשו העותרות שם (שדולת הנשים), להגיש תשובה
14 להודעה, ואכן, באותו היום הוגשה תשובה להודעה, במסגרתה נטען כי נוסח הודעת העירייה הנו עמום
15 מאוד ומותיר פתח רחב להפרדה מגדרית, לרבות בדרך של הצבת מחיצות על ידי ההפקה או צד שלישי
16 המעורב באירוע, וכן הצבת שלטים המורים על הפרדה והכוונת קהל על ידי צדדים שלישיים. בשל כך,
17 התבקש בית המשפט ליתן צווים קבועים האוסרים על פרסום נושא ההפרדה המגדרית, וכן איסור
18 הפרדה מגדרית יזומה מצד העירייה או כל גורם אחר המעורב בהפקה, במישרין או בעקיפין.

19
20 יודגש כי באותה עתירה ראשונה, הצדדים היחידים להליך היו שדולת הנשים ונגה שרון כעותרות,
21 ועיריית עפולה והמרכזים לקהילה ולהתחדשות שכונות עפולה מצד המשיבות, כך שבמסגרת התשובה
22 של שדולת הנשים התבקש בית המשפט ליתן צווים המופנים כלפי צדדי ג', שלכאורה לא היו צד להליך.

23
24 למחרת היום התקיים דיון לפני כב' השופט יונתן אברהם, במסגרתו הסכימו הצדדים כי בית המשפט
25 ייתן פסק דין בו ביום, בעתירה לגופה. לאחר שנשמעו טענות הצדדים, קבע כב' השופט יונתן אברהם
26 כי פסק הדין יינתן ויישלח לצדדים בדואר.

27
28 במסגרת פסק דינו בעתירה הראשונה ועל יסוד הסכמת העירייה, קבע בית המשפט כי בהתאם
29 להסכמה, אין מקום לביצוע הפרדה מגדרית, ובהתאם, אסר על ביצוע הפרדה מגדרית על רקע מין,
30 גזע או כל מגדר אחר, במהלך האירוע, וכן קבע כי כל אחד מבאי האירוע יהא רשאי, לפי שיקול דעתו,
31 לשהות בכל מקום באירוע, תוך הטלת איסור על מי מהסדרנים, או כל גורם מארגן אחר, לבצע פעולה
32 כלשהי של הפרדה על רקע מגדרי.

33
34 בית המשפט, באותו פסק דין, הורה לסכל כל ניסיון להציב שלטים המורים על הפרדה או מחסומים
35 או אמצעי כריזה, ואף הורה לערב את משטרת ישראל בכל מקרה שגורם כלשהו ינסה לבצע פעולות

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 23791-08-19 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1 כאמור. בית המשפט הוסיף כי אין באמור כדי למנוע מכל אדם החפץ, מרצונו החופשי, לשהות במקום
2 מסוים באזור האירוע, כדי לשהות בו. עוד הורה בית המשפט למשטרה לסייע לכל הפונה אליה בתלונה
3 כי מתבצעת הפרדה מגדרית, למנוע הפרדה כזו ולהרחיק ממקום האירוע כל אדם העוסק בהפרדה
4 בשעות האירוע.

5
6 אעיר כי בשל ההסכמה שניתנה על ידי העירייה בעתירה הראשונה, בה ניתנה ההסכמה עקרונית בדבר
7 איסור הפרדה מגדרית, התקיים הדיון בעתירה שם, במתכונת מצומצמת, ומבלי שנשמעו עמדות של
8 היועץ המשפטי לממשלה ושל נציגי הציבור החרדי. למעשה, פסק הדין נתן תוקף של החלטה שיפוטית
9 להסכמות שהושגו.

10
11 בעקבות זאת, הודיע הזמר כי בתנאים שנקבעו בפסק הדין, הוא מבטל את הופעתו.

12
13 לאור השתלשלות האירועים, כמפורט לעיל, הוגשה העתירה שלפניי ביום 12.8.19, והובאה לפני כב'
14 השופט יונתן אברהם, אשר הורה על הגשת תשובה לעתירה עד ליום 18.8.19 וכן קבע את התיק לעיון
15 השופט התורן ביום 19.8.19.

16
17 משכך נקבע, הוגשה ביום 13.8.19 בקשה במסגרתה ציינו העותרים כי הואיל ומדובר באירוע האמור
18 להתקיים ב- 14.8.19, הרי שסד הזמנים שנקבע בהחלטת בית המשפט יום קודם, מייתר למעשה את
19 העתירה. בנסיבות אלה, ביקשו העותרים להקדים את הדיון.

20
21 לאור בקשה זו, הועבר התיק לטיפול הדחוף, ובמסגרת החלטה שניתנה באותו יום, קבעתי את הדיון
22 להיום, והוריתי למשיבים להגיש תשובתם לעתירה עד לבוקרו של הדיון.

23
24 **מהות העתירה דנא :**

25
26 העתירה דנא הוגשה על ידי חבר הכנסת משה ארבל מטעם סיעת ש"ס ומפלגת ש"ס, כנגד עיריית
27 עפולה והמרכזים לקהילה ולהתחדשות שכונות עפולה, שהיו המשיבות בעתירה הראשונה. עוד הוגשה
28 העתירה כנגד היועץ המשפטי לממשלה, שלא היה צד לעתירה הקודמת, וכן כנגד נגה שרון ושדולת
29 הנשים בישראל, שהיו העותרות בעתירה הראשונה.

30
31 במסגרת העתירה דנא, ביקשו העותרים לתת צו המורה כי החלטת עיריית עפולה והמרכזים לקהילה
32 ולהתחדשות שכונות עפולה, להסכים לביטול ההפרדה במסגרת העתירה הראשונה, היא החלטה בלתי
33 סבירה של הרשות, ולכן דינה להתבטל. עוד ביקשו העותרים לבטל את פסק הדין בעתירה הראשונה,
34 בהיותו מבוסס על אותה ההסכמה של העירייה. העותרים ביקשו לקיים דיון דחוף בעתירה, או להעביר
35 את הדיון לבית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק.

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1
2 בפתח העתירה, תוקנה כותרת העתירה והוספה, בכתב יד, בקשה למתן צו ביניים, המורה על ביטול
3 פסק הדין בעתירה הראשונה.

4
5 להשלמת התמונה אבהיר כי בהחלטה שנתתי ביום 13.8.19, הבהרתי כי תקנה 9 לתקנות בתי משפט
6 לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000 קובעת כי בקשה למתן צו ביניים תוגש בנפרד מן
7 העתירה, וכי בעתירה לא פירטו העותרים מדוע הם סבורים שיש להעביר את ההליך לדיון לפני בית
8 המשפט העליון, כבית המשפט הגבוה לצדק, ואולם, יחד עם זאת, מצאתי בכל זאת דיון להיום בבוקר.

9
10 ביום הגשת העתירה, הוגשה בקשה על ידי פורום קהלת להצטרף להליך, ולאחר שניתנה הזדמנות
11 לצדדים להביע עמדתם לבקשה זו ולא באה כל התנגדות – הוריתי על צירופם כצד להליך.

מהלך הדיון לפני:

12
13
14
15 בפתי הדיון שהתקיים לפני היום, חלף שמיעת טענות הצדדים, הכתבתי החלטה לפרוטוקול,
16 שבמסגרתה הבהרתי כי טיעוני הצדדים יישמעו בקצרה, ולאחר מכן, ינסה בית המשפט לגשר על
17 הפערים ולהציע מתווה שכל שיאומץ, יביא לפתרון המחלוקת בהסכמה. כן הבעתי את דעתי כי פתרון
18 מוסכם בסוגיות השנויות במחלוקת, הן בעתירה הראשונה והן בעתירה שלפני – הנו בהכרח עדיף על
19 פני הכרעה משפטית, ויש בו כדי לייצר אווירה מאוחדת וסובלנית יותר.

20
21 לאחר שמיעת טענות הצדדים, הציע בית המשפט לצדדים את ההצעה הבאה: האירוע יתקיים בתוך
22 מתחם האמפיתאטרון שבפארק הציבורי בעפולה (מתחם שלפי הסברי ראש העיר יכול להכיל כ- 3,000
23 אנשים ועוד כ- 10,000 אנשים בשטח הדשא שמאחור), באופן שמתחם האירוע יחולק לשלושה חלקים
24 – האחד, יהא מיועד לנשים; השני, יהא מיועד לגברים; והשלישי, יהא מיועד ופתוח לציבור שירצה
25 להיות נוכח באירוע ללא הפרדה. חלוקת תתי המתחם, כך הבהרתי לצדדים, צריכה להיות אנכית
26 לבמה, על מנת שכל הקבוצות תוכלנה לצפות באירוע באותם תנאים. הואיל והצפי במופע הוא לנוכחות
27 מסיבית יותר של הציבור החרדי, הצעתי כי החלק שייועד לאוכלוסיה המעורבת יהא מצומצם, מידת
28 מה, כדי לאפשר מרחב מספיק לציבור החרדי שיגיע לאירוע.

29
30 במסגרת ההצעה הבהרתי לצדדים כי תהיינה מחיצות בין שלושת תתי המתחם כאמור, וכי יהיה
31 שילוט שיאפשר בחירה וולנטארית של באי האירוע לאיזה מתחם ברצונם להשתתף, והכל בלי הכוונה
32 אקטיבית או הפרדה בכפייה. באופן זה, סברתי שתישמר זכותו של כל אדם לבחור את המתחם
33 שיתאים לאורחות חייו ולהשקפותיו.

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

- 1 הצעתי זו הובאה לפני הצדדים לאחר שסיפקתי הבהרות והסברים מדוע, לטעמי, ההצעה מאזנת
2 כראוי בין שלל הטענות, העקרונות והשקפות החיים שהובאו מפי הצדדים.
3
4 לאחר הצעתי, יצאו הצדדים להפסקה ולהתייעצות, ועם שובם אל אולם בית המשפט, הודיע היועץ
5 המשפטי לממשלה כי הוא נכון לאמץ את המלצת בית המשפט כפתרון מעשי לאירוע הספציפי
6 בנסיבותיו הספציפיות, מבלי שהדבר יהווה תקדים מחייב מבחינתו, זאת משום שהוצהר כי בכוונת
7 היועץ המשפטי לממשלה ליזום דיון מעמיק בסוגיות העולות בעתירה זו, על מנת לגבש הנחיות ברורות
8 בנדון. העותרים מצדם הודיעו, תחילה, כי אינם יכולים להסכים לתת מתחם שבו ישהו אנשים ללא
9 הפרדה מגדרית, אך לבסוף, הותירו את ההכרעה לשיקול דעתו של בית המשפט.
10
11 דא עקא שדווקא שדולת הנשים סירבה להצעת בית המשפט, תוך שהיא מציעה כי מתחם
12 האמפיתאטרון יחולק לשניים: חלק ישמש את הנשים וחלק ישמש את הציבור בכלל, לרבות הגברים
13 החרדים.
14
15 אומר כי למשמע הצעת שדולת הנשים, לא יכולתי שלא להביע תרעומת ופליאה על עמדה זו, בהינתן
16 העובדה שבהצעה זו יש הפליה מובנית כלפי הגברים החרדים, המבקשים גם הם לצפות בהופעה
17 בהפרדה מלאה מנשים. יצוין כי עמדתה של שדולת הנשים, כפי שהובעה בעתירה הראשונה ובטיעון
18 לפניי, עלולה להביא לביטול האירוע כליל, כשמשמעות הדברים היא שעמדתה של שדולת הנשים לא
19 זו בלבד שאינה מיטיבה עם הנשים החרדיות, אלא אף פוגעת בהן, משהיא משמיטה מתחת רגליהן
20 את האפשרות לצאת לאירוע זמר כמו זה המתוכנן.
21
22 בנסיבות האמורות, עמדה שדולת הנשים על סירובה להצעת בית המשפט.
23
24 עד כאן לסקירת ההשתלשלות העובדתית הנוגעת לעתירה שלפני, וכעת – להכרעה.
25
26 **הכרעה בטענות הסף:**
27
28 מפיהם של היועץ המשפטי לממשלה ושדולת הנשים נטען כי אין סמכות עניינית לבית משפט זה לדון
29 בעתירה שהסעד המבוקש בה הוא ביטולו של פסק דין שניתן בעתירה מנהלית אחרת.
30
31 בהקשר זה אומר את המובן מאליו כי אכן אין לבית המשפט סמכות לבטל פסק דין שניתן בעתירה
32 הראשונה, וממילא שאין בכוונתי לעשות זאת.
33
34 עם זאת, במסגרת העתירה כאן, תקפו העותרים את החלטת הרשות, עיריית עפולה, לחזור בה
35 מהחלטתה הקודמת בדבר הפרדה מגדרית ולהסכים, בגדרי ההליך הקודם, לבטל את אותה הפרדה.

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1
2 בהקשר הזה, טען היועץ המשפטי לממשלה כי החלטת הרשות לבטל את הפרסומים בדבר ההפרדה
3 המגדרית, ולבטל כל השתתפות אקטיבית לקיום הפרדה מגדרית, היא החלטה סבירה, שאינה
4 מצדיקה התערבות שיפוטית.

5
6 בדיון שהתקיים לפניי, הבהיר ראש העיר עפולה כי לנוכח סד הזמנים הקצר שנקבע לצורך הדיון
7 בעתירה הראשונה, הוא סבר שהמצב המשפטי אינו מאפשר הפרדה מגדרית במתחם הציבורי,
8 ובהינתן היעוץ המשפטי שקיבל – נתן הסכמתו, אלא שלאחר מכן, העניין נבדק לעומק, ונמצא כי לא
9 זו בלבד שאין במצב המשפטי הקיים איסור גורף לקיים אירועים במתחם הציבורי בהפרדה מגדרית,
10 אלא אף יש הנחיות בתחומים אחרים, לרבות בספורט, המבקשות לעודד את המגזרים השמרניים
11 לקיים אירועים בהפרדה מגדרית, תוך סבסוד של אותם אירועים, במטרה לעודד השתתפות אותם
12 מגזרים באירועים תרבותיים ואירועי ספורט.

13
14 בנסיבות האמורות, הודיע ראש העיר כי טעה בשיקול דעתו, עת נתן הסכמה, במסגרת העתירה
15 הראשונה, לאיסור ההפרדה המגדרית.

16
17 אומר את המובן מאליו כי החלטת הרשות להסכים לביטול האיסור על ההפרדה המגדרית היא
18 החלטה לכל דבר ועניין, והיא כפופה לביקורת שיפוטית. במקרה שלפנינו, הדברים מקבלים משנה
19 תוקף משום שהעותרים כאן לא היו צד לעתירה הראשונה וטענותיהם לא נשמעו. יוצא אפוא
20 שההזדמנות הראשונה שניתנה לעותרים לתקוף את אותה החלטה של עיריית עפולה הייתה בעתירותם
21 זו. בנסיבות אלה, סבורני כי בית המשפט מוסמך לבחון את סבירות החלטת הרשות.

לגוף העניין:

22
23
24
25 בראש הדברים אומר כי הדרת נשים שיש בה משום כפיית רצונו של אחר על האישה המודרת, היא
26 הדרה פסולה המנוגדת לערכי השוויון והדמוקרטיה העומדים בלב שיטת המשפט. כל יחס מפלה כלפי
27 קבוצה מסוימת באוכלוסייה, יש בו משום התנשאות של הקבוצה המפלה והשפלה של הקבוצה
28 המפלה. הפלייה פסולה, על כל רקע, גזע, מין דת וכיוצא בכך, אינה יכולה להלוך את הערכים הנאורים
29 העומדים בבסיס האנושיות.

30
31 לאחר שאמרנו זאת, ברור שלא ניתן גם להתעלם מהעובדה שבקרב חברה אנושית, יש דעות שונות,
32 השקפות עולם שונות, תפיסות שונות ואורחות חיים שאינם תמיד מתאימים לקבוצות מסוימות
33 בחברה האנושית.

34

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

- 1 לכלל הציבור, על כל מרכיביו וגווניו, הזכות להשתמש במתחם הציבורי. חובתה של החברה לקיים
2 תנאים הולמים שיאפשרו לכלל הקשת של מגוון האוכלוסיות להשתמש במתחם הציבורי, תוך
3 איזונים, שלא מן הנמנע שייבחנו מדי תקופה, על מנת לאפשר למגוון המגזרים באוכלוסייה, לממש
4 את זכותם במרחב הציבורי, תוך שמירה על זכויות יתר המגזרים, שהשקפותיהם שונות מהשקפות
5 אותו מגזר ספציפי.
- 6
- 7 העמדת המרחב הציבורי לשימוש מגזר אחד, תוך אי יצירת התנאים ההולמים לשימוש של מגזר אחר
8 באותו מרחב ציבורי – יש בה כדי להחטיא את המטרה. אל לנו ללכת שבי אחר עקרונות חשבים, תוך
9 פגיעה באוכלוסיות שאנו מחויבים לדאוג לכך שיכסו אף הם בצל אותם עקרונות, תוך שאנו מתרצים
10 את הפגיעה באותן אוכלוסיות באותם עקרונות. שומה על החברה להתנהל בצורה מחושבת ומאוזנת,
11 על מנת לתת אפשרות למגוון הרחב של המגזרים באוכלוסייה, להשתמש במרחב הציבורי במידה
12 שוויונית ככל האפשר. לצורך חלוקת המשאב הציבורי בין כלל המגזרים באוכלוסייה, נדרשת מחשבה
13 מעמיקה ויסודית, הלוקחת בחשבון את צרכי המגזרים השונים ואורחות חייהם, על מנת שניתן יהיה
14 לחלק את אותו משאב מצומצם בצורה הולמת והוגנת, כלפי כל המגזרים, מבלי שהדבר יהווה כפייה
15 של אורחות חיים של מגזר מסוים על אורחות חייו של מגזר אחר.
- 16
- 17 כאן המקום להעיר כי הסוגיות העומדות על הפרק הן סוגיות חשובות וכבדות, המצריכות מחשבה
18 מעמיקה. דא עקא שבסד הזמנים הקצר שעמד לרשותי, לא ניתן היה לפרוס את כל היריעה, ולכן
19 הסתפקתי בציון עקרונות הבסיס בלבד, ולא העמקתי מעבר לכך.
- 20
- 21 לאחר שהתייחסנו ל"עיקרון העל" בכל הנוגע לשימוש במרחב הציבורי, נפנה כעת לדון בטענות
22 הרלוונטיות שהעלו הצדדים.
- 23
- 24 אין חולק כי העירייה היא הגוף המופקד על המרחב הציבורי ומחזיקה בו כנאמן של הציבור. מכאן
25 נובעת סמכותה העירונית של העירייה להסדיר את השימוש במרחב זה, מקום בו גורם חיצוני לעירייה
26 מבקש לעשות בו שימוש. חזקה על העירייה שתעשה את כל אשר נדרש על מנת שהמרחב הציבורי
27 ישמש את הציבור, על כלל גווניו, תוך הפעלת שיקול דעת ענייני וללא הפליה פסולה. יוצא שטענת
28 שדולת הנשים כי אין לעירייה סמכות לבצע הפרדה מגדרית במתחם הציבורי, אינה יכולה לעמוד. הרי
29 כאמור, העירייה היא המופקדת על העמדת המרחב הציבורי לשימוש הציבורי, בתנאים המתאימים
30 לציבור. מעצם סמכותה של העירייה לנהל את המרחב הציבורי, נולדת סמכותה לקבוע את התנאים
31 שבהם הציבור יעשה שימוש במרחב הציבורי, כאשר שיקולים אלה חייבים להיות ענייניים, רלוונטיים
32 ושוויוניים כלפי כלל המגזרים בציבור.
- 33
- 34 העותרים מציינים אמנם כי סעיף 3 לחוק איסור הפליה, קובע את הכלל האוסר הפליה במתן שירות,
35 ברם הם ממשיכים ומפנים לסעיף 3(ד)(3), הקובע כי אין רואים הפליה לפי סעיף זה:

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

"בקיומן של מסגרות נפרדות לגברים או לנשים, כאשר אי הפרדה תמנע מחלק מן הציבור את הספקת המוצר או השירות הציבורי, את הכניסה למקום הציבורי, או את מתן השירות במקום הציבורי, ובלבד שההפרדה היא מוצדקת, בהתחשב, בין השאר, באופיו של המוצר, השירות הציבורי או המקום הציבורי, במידת החיוניות שלו, בקיומה של חלופה סבירה לו, ובצורכי הציבור העלול להיפגע מן ההפרדה".

בא כוח העותרים אף הפנה לדברי ההסבר שקדמו לחקיקת הסעיף, שם נאמר: "ייתכנו מצבים שבהם ההבחנה עשויה להיות מוצדקת מחמת אופיו של השירות, המוצר או המקום. דוגמה מובהקת להגנה טובה היא פעילות במקום ציבורי שנועדה לפנויים ופנויות, הסגורה בפני אנשים נשואים. כמו כן, אפשר שההבחנה תהא נובעת מטעמים דתיים של קבוצה או משיקולי פרטיות, כגון קביעת שעות נפרדות לנשים ולגברים בבריכות שחייה או במועדוני כושר. פטור נוסף מהאיסור הכללי ניתן למועדונים או ארגונים, שאינם למטרות רווח, הפועלים לרווחת קבוצה מסוימת. חריג זה נועד לאפשר למשתייכים לקבוצה מסוימת ליהנות מהווי תרבותי או חברתי, המשותף לכלל החברים או לקדם אינטרס של קבוצה מסוימת".

אבהיר כי בבג"ץ 746/07 נעמי רגן נ' משרד התחבורה, פ"ד ס(2) 530 (2011) (להלן: "הלכת רגן") נקבע בחוות דעתו של כב' השופט ג'ובראן כי: "גישה קיצונית אחת הגורסת כי כל הפרדה מגדרית, מכל סוג שהוא, הנה פסולה, היא גישה פשטנית... מאידך, ברור הוא שגישה קיצונית מנוגדת, הגורסת שיש להפריד בכל תחום שהוא בין גברים לנשים, הנה גישה פסולה לחלוטין". עוד נקבע בהמשך כי "הקו העקרוני המנחה הוא שהתחשבות בשיקולי דת ובאורח חיים דתי מותרת, כל עוד אינה נועדה לכפות על אדם אחר את מצוות הדת".

הקו המנחה בחוק איסור הפליה, בדברי ההסבר וכן בפסיקה, הוא שעמדה אפרוירית שלפיה כל הפרדה מגדרית היא פסולה, ויש לאסור קיומה – היא עמדה שגויה, שעלולה להביא להדרת אוכלוסייה מסוימת, שאילולא ההפרדה, משיקולי דת ותרבות כנים ומהותיים, לא תוכל להשתתף באירוע תרבותי או ספורטיבי.

הדברים מקבלים ביטוי למשל בבריכות שחייה, שמייעדות זמנים קצובים לנשים בלבד, אף שמדובר במתחם ציבורי. כך גם בבתי כנסת ובאירועים דתיים, המתנהלים במתחם הציבורי. ואולם, כל זאת בתנאי שההפרדה אינה כפויה, אלא וולנטארית, ומשקפת את אורחות החיים והשקפות העולם של ציבור היעד אליו מכוון השירות.

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 23791-08-19 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

- 1 יוצא אפוא שמלאכת הרשות הציבורית היא למצוא את נקודת האיזון הראויה וההולמת שתשרת את
- 2 קיום זכויות אותו ציבור, ללא כפייה ומבלי לפגוע בצורה בלתי מידתית בזכויות הציבור הרחב
- 3 להשתמש במתקני המרחב הציבורי.
- 4
- 5 בהקשר זה, שומה על הרשות הציבורית, וכמובן על בית המשפט, לדקדק בבחינת הנסיבות והכוונות
- 6 העומדות מאחורי האירוע, שמא תהייה הכוונה המוצהרת כוונה לקיום זכויות קבוצה מסוימת,
- 7 ומתחת לפני השטח תהא כוונה סמויה של הפלייה פסולה או כפייה.
- 8
- 9 במקרה שלפנינו, הובהר כי עיריית עפולה יוזמת 360 אירועים תרבותיים ציבוריים בתקופת הקיץ (כך
- 10 מפי ראש העיר עפולה בעצמו), כשמתוך כלל אותם אירועים, אירוע אחד בלבד יועד לאוכלוסייה
- 11 החרדית – הוא האירוע נושא העתירה דנא. בהקשר זה ראוי להדגיש כי מדובר באירוע זמר של זמר
- 12 חרדי, שהציבור החרדי הוא ציבור היעד שלו, וכי האירוע מתקיים בתוך מתחם ששטחו כ- 8,000 מ"ר
- 13 מתוך הפארק הציבורי הכולל, ששטחו כ- 130,000 מ"ר.
- 14
- 15 הסכמתה של העירייה במסגרת העתירה הראשונה הובילה להצהרות מפי הגורמים האחראים על
- 16 האירוע בדבר ביטול ההופעה, ככל שלא תישמר הפרדה מגדרית.
- 17
- 18 אין זה סוד כי החברה הישראלית היא חברה מגוונת, רב תרבותית וכוללת מגזרים שקבעו לעצמם
- 19 אורח חיים מסוים, השונה בתכלית מאורחות חייהם של מגזרים אחרים. כך למשל, עניין ההפרדה
- 20 המגדרית בקרב הציבור החרדי הוא עניין מהותי, שבלעדיו יימנע מאותו מגזר להשתתף באירועים
- 21 שאינם מקיימים הפרדה כאמור, גם אם אותם אירועים נמצאים במתחם הציבורי.
- 22
- 23 יוצא אפוא שעל מנת שניתן יהיה לשתף את אותו מגזר באירועים התרבותיים הנערכים במתחם
- 24 הציבורי, יש לקיים תנאים מתאימים, שיאפשרו לו, מבחינה הלכתית, להשתתף באותם אירועים.
- 25
- 26 ודוק: אירוע זמר שאין בו הפרדה מגדרית, אינו יכול לשמש את הציבור החרדי, כך שביטולה של
- 27 ההפרדה המגדרית עלול לשלול מאותו מגזר את האפשרות להשתתף באירוע. שלילת האפשרות
- 28 כאמור, תביא לדחיקתו של הציבור החרדי מאירועים תרבותיים, שעל הרשות הציבורית לספק לאותו
- 29 ציבור, שהוא חלק בלתי נפרד מהחברה בישראל. אי הספקת השירות, בתנאים המתאימים, לאורחות
- 30 חייו של המגזר החרדי, יש בה משום התעלמות מצרכיו של אותו מגזר ותלישתו מהמרקם החברתי
- 31 הרב-תרבותי בחברה הישראלית.
- 32
- 33 לידי, חובתה של הרשות להתחשב בצורה מבוקרת, מחושבת ומאוזנת, בצרכיו של אותו ציבור, באופן
- 34 שיאפשר מתן השירות בתנאים הולמים, ללא פגיעה בזכויות הציבור או, לכל היותר, בפגיעה מינימלית
- 35 ומידתית בזכויות הציבור הרחב.

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 23791-08-19 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1
2 במרקם האמור בחברה הישראלית, מובן מאליו כי המתחם הציבורי הוא "רכושן של הציבור" – לו
3 נתונה הזכות לעשות שימוש באותו מתחם, בצורה חופשית. עם זאת, במרקם החברתי באוכלוסייה
4 הישראלית, זכות זו אינה יכולה להיות זכות מוחלטת ויחידה, העומדת בפני עצמה אלא זכות גמישה,
5 שבנסיבות מסוימות, צריכה להצטמצם על מנת לאפשר מרחב ציבורי מתאים לאוכלוסיות בעלות
6 אורחות חיים מיוחדים, שאם לא כך – אותן אוכלוסיות לא תוכלנה לממש, בצורה הוגנת והולמת,
7 את זכותן במרחב הציבורי.
8
9 במסגרת הצעתי במהלך הדיון שהתקיים לפניי, הבהרתי לצדדים כי יש בהצעה משום איזון בין צרכי
10 הקהילה החרדית, שמשוועת לקיומו של אירוע תרבותי אחד, מבין מגוון רחב של אירועים תרבותיים
11 הפתוחים לכלל האוכלוסייה, לבין שימור זכויות הציבור במרחב הציבורי. עוד הבהרתי לצדדים כי
12 החלטת העירייה, אשר טומנת בחובה אי התחשבות באותם צרכים ותנאים מיוחדים, שהולמים את
13 אורחות חיי המגזר החרדי, הובילה לביטול האירוע התרבותי, שכל הצדדים מעוניינים בקיומו, כך
14 שהחלטה זו – אינה יכולה לעמוד.
15
16 הדברים מקבלים משנה תוקף לאור הצהרתו של ראש העירייה בדבר הרצון העז לקיים את האירוע
17 בתנאים מתאימים לציבור היעד, שהוא הציבור החרדי, בתנאים שהולמים את אורחות חייו, תוך
18 שמירה על זכויות הציבור במרחב הציבורי. לאור הצהרת ראש העיר שלפיה שגה בעת מתן ההסכמה
19 לביטול ההפרדה, החלטה שהובילה להצהרות על ביטול המופע, ברור שאותה החלטה התקבלה בצורה
20 חפוזה, מבלי לשקול את כלל השיקולים שראוי היה כי יישקלו בנסיבות העניין.
21
22 על כן, אני קובע שהחלטת הרשות מבוטלת, והעניין יוחזר לעירייה, אשר תחליט אם לקיים את האירוע
23 בהפרדה מגדרית, אם לאו.
24
25 בנסיבות אלה, משבטלה החלטת הרשות, לא מתעורר הצורך לבחון התקיימותם של התנאים בחריג
26 הקבוע בסעיף 3(ד)(3) לחוק איסור הפלייה.
27
28 למעלה מן הצורך, אני רואה להדגיש כי לדידי, פרשנות מהותית ותכליתית של החריג שבסעיף 3(ד)(3)
29 לחוק איסור הפלייה, בהינתן דברי ההסבר ופסיקת בית המשפט העליון, מכירה בצורך לקיים במרחב
30 הציבורי אירועים בתנאים שאינם הולמים תמיד את השקפות העולם של כלל המגוון הרחב של
31 התרבויות ואורחות החיים בכלל המגזרים בחברה הישראלית. ברור שמדובר בחריג שיש להשתמש
32 בו במשורה, במקומות הנכונים ובתנאים הנכונים, כדי שלא נחליק במדרון החלקלק של הפלייה
33 נסתרת, בחסות החריג.
34

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 אוגוסט 2019

בפני כב' השופט עאטף עיילבוני

עת"מ 19-08-23791 ארבל ואח' נ' עיריית עפולה ואח'

1 ככל שהעירייה תחליט לקיים את האירוע המתוכנן, רואה בית המשפט להמליץ לקיימו במתכונת של
2 ההצעה שניתנה בדיון, באופן שמתחם ההופעה יהיה מתחם ספציפי מוגדר, שלא ימנע כניסה של
3 הציבור הרחב ליתר חלקי הפארק, תוך הצבת מחיצות והפרדה מגדרית במתחם הספציפי של האירוע,
4 שיחולק לשלושה מתחמים שהכניסה אליהם תהא וולנטארית, באופן שמתחם אחד ייועד לנשים,
5 מתחם שני ייועד לגברים ומתחם שלישי ייועד לאוכלוסייה מעורבת, כך שכל אחד או אחת מבאי
6 האירוע, יוכל להחליט מרצונו הטוב והחופשי, ללא הכוונה וללא כפייה, לאיזה תת-מתחם הוא מעוניין
7 להשתלב, תוך שמירה על הפרדה כאמור.

8
9 בטרם סיום יצוין כי אף אם ניתן לומר שיש בכך משום פגיעה מסוימת בזכות כלל הציבור להיות נוכח
10 באותו שטח מוגדר ומצומצם של האירוע, הרי שפגיעה זו היא מידתית ופחותה בצורה משמעותית
11 מהפגיעה בזכות הציבור החרדי להשתתף באירוע, ככל שתבוטל ההפרדה.

12
13 לדעתי, בחלוקה כפי שהוצעה, יש כדי לבטא בצורה מאוזנת ושקולה את השקפות העולם של כל חלקי
14 הציבור שיכול וייקח חלק באירוע.

15
16 סוף דבר :

17
18 על יסוד כל האמור לעיל, אני מורה על בטלות החלטת העירייה, אשר הסכימה לביטול ההפרדה
19 המגדרית באירוע, ומורה על החזרת העניין לבחינתה של העירייה ולקבלת החלטה מושכלת בנדון.

20
21 בנסיבות העניין ולפנים משורת הדין, אינני עושה צו להוצאות.

22
23 ניתן היום, י"ג אב תשע"ט, 14 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.

24
25
26
27

עאטף עיילבוני, שופט

28
29
30